

دانشگاه علوم پزشکی لرستان دانشکده پرستاری و مامایی خرم آباد
پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته پرستاری داخلی جراحی

عنوان

تاثیر محلول دیالیز سرد بر کفایت و عوارض شایع حین همودیالیز

نگارش

فاطمه احمدی

استاد راهنما

دکتر طاهره طولابی

اساتید مشاور

دکتر محبوبه سجادی

دکتر فرزاد ابراهیمزاده

بهار ۱۳۹۷

چکیده

مقدمه: عوارض و مشکلات ناشی از همودیالیز یک معضل جهانی است. پرسنل پرستاری بخش‌های همودیالیز زمان زیادی را صرف کنترل و درمان عوارض حین دیالیز می‌کنند و در برخی موارد این عوارض باعث وقفه‌های مکرر در حین دیالیز شده که در نهایت کفایت دیالیز را کاهش می‌دهد.

هدف: این مطالعه باهدف تعیین تأثیر محلول دیالیز سرد بر کفایت و عوارض شایع حین همودیالیز انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک کار آزمایشی بالینی متقاطع سه سو کور است؛ که روی ۶۲ بیمار مراجعه‌کننده به یک مرکز همودیالیز ایران انجام گرفت. انتخاب بیماران به روش بلوک‌بندی طبقه‌ای تصادفی بود. دو گروه از نظر جنسیت، گروه سنی و سابقه همودیالیز همسان شدند. در این مطالعه متقاطع، در مرحله اول یک گروه با محلول همودیالیز سرد (35°C) و گروه دیگر با روش روتین (در این مرکز 36.5°C) تحت همودیالیز قرار گرفتند. در مرحله بعد با جابجایی روش درمان، هر گروه از روش دیگر استفاده نمود. برای هر مرحله ۴ جلسه متوالی در نظر گرفته شد، که در مجموع برای هر بیمار ۸ جلسه شد فشارخون و نبض بیماران قبل از دیالیز و در ساعات اول، دوم، سوم و چهارم حین دیالیز کنترل شد. تعداد دفعات افت فشارخون، لرز، کرامپ عضلانی، تهوع و استفراغ توسط چک لیست ثبت شد. نمونه خون بیماران در جلسه ۴ و ۸ قبل و بعد از دیالیز جهت ارزیابی کفایت دیالیز جمع‌آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از مدل حاشیه‌ای و روش معادلات برآوردگر تعمیم‌یافته (GEE) استفاده شد. p کمتر از ۰/۰۵ به‌عنوان سطح معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج: یافته‌های پژوهش نشان داد که اثر متقابل دما و ساعت دیالیز بر فشارخون سیتولیک معنی‌دار است ($p=0.016$) و فشارخون دیاستولیک بیماران با کاهش دما افزایش معنی‌داری پیدا می‌کند ($P=0.005$). نبض بیماران بین دو دما معنی‌دار نبود ($p=0.143$). کفایت دیالیز در دو دما تفاوت معنی‌داری نداشت. سایر عوارض دیالیز (کرامپ عضلانی، تهوع و استفراغ) بسیار اندک بود و تفاوت معنی‌داری در دو دما مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که دیالیز سرد باعث ثبات همودینامیک می‌شود لذا استفاده از محلول دیالیز سرد در بخش‌های همودیالیز توصیه می‌شود.

کلمات کلیدی: نارسایی مزمن کلیه، دیالیز سرد، افت فشارخون، دمای دیالیز